

Harmanecké noviny

Spoločenské noviny zo života občanov a histórie obce Harmanec

December 2020

Ročník XIV.

Číslo 4

Krásne Vianoce

*Prajeme Vám požehnané vianočné sviatky,
veľa šťastia a zdravia v novom roku 2021,*

starostka obce, poslanci OZ, zamestnanci OÚ a redakčná rada Harmaneckých novín.

a porozumenie po celý rok

Budú to zvláštne Vianoce. Vianoce s pravidlami, príkazmi, zákazmi, obmedzeniami a strachom o svojich blízkych. Ale budú to predsa Vianoce. Možno smutnejšie, ale nie sme predsa na tom najhoršie. Sú krajiny, kde ľudia nebojú len s pandemiou, ale k tomu všetkému zažívajú každodenný boj o život z tých najrôznejších dôvodov. Vážme si v tomto zložitom období to, že bojujeme len s jedným nepriateľom. Mnohí z nás podliehajú negatívnym pocitom, no skúsme veriť tomu, že tento stav čoskoro pomíne a spomienky naň prekryjú krajšie obdobia. Napokon veľa dobrého a príjemného sme určite zažili aj v tomto končiacom sa roku.

Tešme sa na vianočné sviatky a zdieľajme všetci spoločne nádej, že nový rok už bude krajší, zdravší, a my

budeme šťastnejší. Žiadny sviatok v roku, ktorý trávia rodiny spolu, nemá takú silnú atmosféru pocitov, dojatia, šťastia, lásky a porozumenia ako Vianoce. Sú to neopakovateľné chvíle, keď sa na seba naozaj dívame a navzájom sa počúvame. Pokúsme sa uchovať si navždy vo svojej pamäti tieto spoločné pocity. A ak nie navždy, tak aspoň na rok. Nech nám vydržia aj v horúcom lete až do najbližších sviatkov zimy.

Želám vám krásne vianočné sviatky a nový rok nech nám prinesie také budúcoročné Vianoce, aké vždy bývali, obyčajné, ale krásne, bez strachu o najbližších, slobodné a bez obmedzení, radostné, zdravé a šťastné.

Iveta Roháčová, šéfredaktorka

Náš život sa za posledné obdobie podstatne zmenil. Začiatkom roka 2020 ešte zaznievali vinše a želania dobrého zdravia, pokoja, úspechov. Všetci sme si plánovali budúcnosť. Informáciám o chorobe COVID-19 v Číne sme ani nevenovali veľkú pozornosť. Spoliehali sme sa, že nás sa to nedotkne. Netrvalo dlho a všetko sa zmenilo. Od 11. marca boli na celom území SR prijaté opatrenia, ktoré sa dotkli nášho bežného života. Harmanecká dolina zostala tichá a opustená, len sem-tam sme stretávali rodinky na prechádzke Cenovskou dolinou. Poniektorí školáci sa možno zo začiatku tešili, že škola je zatvorená, no nepredpokladali, že im začne spoločnosť spolužiakov a aj učiteľov chýbať. Mnohí rodičia riešili prácu z domu a zároveň učenie so svojimi ratolesťami, starostlivosť o domácnosť spolu s detičkami, ktoré sú najradšej vo svojej škôlke. Naši dôchodcovia potrebovali vyriešiť základnú povinnosť - zostať doma. Keď sa náhodne stretneme, tak s rúskom na tvári. Aj veľkonočné sviatky boli pre všetkých iné, tradície museli ustúpiť. Nadchádzajúce vianočné sviatky už prežijeme pripravení na obmedzujúce opatrenia a rodiny už dnes majú pripravené, ako čo najústretovejšie prežiť najkrajšie sviatky. Snažíme sa byť súdržní a zodpovední, aby sme pandémie koronavírusu zvládli. Máme čas na prehodnotenie priorít nášho života. Tešíme sa na telefonát od priateľov, známych. Chýba nám osobný kontakt, ale veríme, že všetko zvládneme.

Sme na prahu vianočného obdobia a stále musíme z hláv vyháňať myšlienky na to, ako sme prežili tento rok.

Keď sme ho začínali, každý z nás mal veľa plánov. No prišla pandémia, akú naša spoločnosť doteraz nezažila, ktorá nás prenasleduje a ovplyvňuje dodnes. Každý z nás mal svoje osobné, ale i pracovné plány, krásne nastúpené napredovanie, aby sme mali výsledky ako v rodine, tak aj v práci.

Naša obec mala naplánované dokončenie nájomnej budovy. Predpokladali sme odovzdanie prvým nájomníkom, ktorí by sa tešili zo svojho nového bývania. Stavba napreduje dobre a vnútorné priestory bytov sú v súčasnosti takmer dokončené a čo viac, už aj temperačne vykurované.

Našej novej budove však zatiaľ chýbajú hlavné prípojky, ako je pripojenie na elektrickú energiu a čistiareň odpadových vôd. Tento náročný rok si vybral svoju daň zdĺhavými stavebnými konaniami, prerušovanými karanténnymi opatreniami. No stavba sa

dostáva do finále a v budúcom roku už obecné zastupiteľstvo bude prehodnocovať žiadosti o pridelenie nájomného bytu.

Zatiaľ boli jednotlivé žiadosti preberané na podateľni obecného úradu a každý dostal odpoveď o zaradení do poradovníka. Až po kolaudácii budovy sa budú tieto žiadosti vyhodnocovať a vyžadovať od uchádzačov splniť jednotlivé podmienky pridelenia pri nájme za spoluúčasti financovania zo ŠFRB. Málokto z uchádzačov si vopred premyslel, či vôbec spĺňa nárok na pridelenie bytu v takto vybudovanom bytovom dome. Len z pohľadu do zoznamu uchádzačov je nám podľa daňových rozhodnutí známe, že sú vlastníkami iného bytu na území obce, čo je v rozpore so zákonom na pridelenie bytu. Predpokladám, že obec bude prideľovať byty hlavne mladým, ktorí v našej obci vyrástli a žijú ešte v spoločnej domácnosti s rodičmi, takže nie sú vlastníkami bytu a ich stabilný príjem bude sumarizovať hodnotu potrebnú pre pridelenie bytu. Rovnako máme seniorov, ktorí svoje bývanie už prenechali príbuzným a chceli by mať možnosť ostať v obci v byte s menšou podlahovou plochou.

Spomínam uvedenú záležitosť s bytmi v tomto adventnom období len z dôvodu veľkého záujmu občanov. Treba upozorniť, že prideľovanie bytov bude otvorená záležitosť až v budúcom roku a dovolím si napísať aspoň jednu informáciu, že úplne prvý a druhý uchádzač v poradovníku už svoje bývanie v priebehu prestavby budovy vyriešili a viaceré ďalšie žiadosti už stratili opodstatnenie.

Poradovník bude platný aj po pridelení jednotlivých bytov, zmluvy sa uzatvárajú na dobu určitú a obnoví sa na ďalšie obdobie len pri plnení podmienok uzavretej zmluvy. Zatiaľ stačilo, momentálne aj telefonáty na uvedenú tému odkladám pre zaneprázdnenosť celého obecného úradu.

Dobehame všetko odložené, čo sa nedá v domácom prostredí spracovať a karanténa, v ktorej sme sa niekoľkokrát po sebe ocitli, si vyberá svoju daň. Preto neustále apelujem na našich občanov, aby dodržiavali opatrenia a zbytočne svoje okolie neprievádzali do situácie, keď by sme sa my ako zamestnanci nevedeli zaručiť za bezinfekčnosť nášho priestoru obecného úradu.

Žijeme náročné a vyčerpávajúce obdobie. Spolu s poslancami obecného zastupiteľstva, ktorí sú aj členmi krízového štábu, sme museli prijať rôzne opatrenia a obmedzenia. Osobne si myslím, že sme

zareagovali adekvátne daným situáciám. Obec v začiatkoch pandémie rozdala ochranné rúška, ktoré nám ušili šikovné a veľmi ochotné ženy z našej obce, za čo im ozaj úprimne ďakujem. Dnes máme k dispozícii na obci vždy jednorázové rúška.

Veľmi dobrá spolupráca je aj s pracovníkmi na úseku upratovania verejných priestranstiev, ktorí v pravidelných intervaloch dezinfikujú bytové domy, verejné priestranstvá, upratujú, čistia a sú vždy k dispozícii, za čo im patrí rovnako vďaka.

Veľká pochvala patrí aj nášmu pánu farárovi, ktorý počas svätých omší v tomto ťažkom období je pre občanov veľkou morálnou a duchovnou oporou. Pán farár, Pán Boh zaplať. Moja úprimná vďaka patrí aj pani riaditeľke aj pani učiteľkám našej základnej školy. Dokázali, že aj malá škola vie zabezpečiť a zrealizovať dištančné vyučovanie žiakov a v ničom tak nezaostáva za tými veľkými. Pedagogický zbor našej materskej školy rovnako dokazuje, že uchránenie zdravia našich malých škôlkarov je na prvom mieste a starostlivosť o detičky sa prejavuje aj neustálym denným dohľadom nad umývaním ručičiek, sledovaním vitality detičiek, v čom im pomáha aj dobrá dávka vitamínov, o ktorú sa denne starajú v prevádzke školskej jedálne, ďakujeme vám. Ale toto všetko by bolo málo, keby sme nemali naše pani upratovačky v každej z obecných budov, ktoré sa neúnavne starajú o čistotu a dezinfikujú všetko, niekedy aj to, čo sa

„nedá“.

Ubytovňa obce, keby nemala tak zodpovedných zamestnancov, by dnes už bola celá uzavretá, preto žiadam všetkých ubytovaných, aby k nim pristupovali so všetkou vážnosťou a rešpektovali ich príkaz. Nechcem, aby sme situáciu zľahčovali, no som presvedčená, že s takýmto kolektívom spolupracovníkov sa dá prekonať aj to najťažšie obdobie, preto im všetkým aj v mene poslaneckého zboru, ktorí pracoval aj v tých najťažších podmienkach, úprimne ďakujem. Podržali sme našu obec. Plánov máme veľa, uvidíme, ako to bude s financiami. Už v súčasnosti máme krátené podielové dane.

Držme si navzájom palce, aby sme toto ťažké obdobie prekonali tak v obci, ako aj v rodinách.

Vážení občania, vráťme sa k nezabudnuteľným chvíľam, ktoré naplňajú náš život, a tým sú v Vianoce v kruhu najbližších. V spomienkach nazeráme do minulosti, pohľad upjeme na súčasnosť a veríme v úspešnú budúcnosť. Spoločne si želajme pevné zdravie, aby sme si po skončení všetkých obmedzení mohli pri stretnutí podať ruku a objat tých, ktorých máme radi.

Želám všetkým pokojné Vianoce

a šťastný nový rok!

Henrieta Ivanová, starostka obce Harmanec

Milí rodičia našich novonarodených detí!

Narodenie dieťaťa je najsilnejším okamihom v živote rodičov, radostnou chvíľou pre celú rodinu a taktiež významná udalosť pre obec. Obec vyjadruje svoju radosť, svoj záujem a starostlivosť o nových občanov aj tým, že usporadúva slávnosť uvítania detí do života v septembri každého roka.

Táto slávnostná chvíľa býva veľmi pekným začiatočným vzťahom medzi našou obcou a novými malinkými občanmi. Svoje miesto majú v našej pamätnej knihe obce, ktorá bola aj tento rok pripravená na túto udalosť, no nenašli sme istotu, že v tomto období dokážeme zabezpečiť bezpečné prostredie pre našich nových občanov a ich rodičov. Ani snaha pozývať jednotlivé rodiny samostatne sa nemohla uskutočniť. Až príliš často máme obmedzenia, karanténne opatrenia, do ktorých sa ako pracovníci obecného úradu dostávame.

Detičkám a ich rodičom prajem veľa, veľa zdravia a šťastných, nezabudnuteľných chvíľ. Na „Uvítanie maličkých“ budú pozvaní, aj keď už budú trošku starší.

Naša obec si ich príchod uctí tak, ako príchod všetkých detičiek v predchádzajúcich rokoch.

Henrieta Ivanová, starostka obce

Prvé kolo testovania obyvateľov obce dňa 31.októbra a 1.novembra 2020

Druhé kolo testovania obyvateľov obce dňa 7.a 8.novembra 2020

Prvé kolo celoplošného testovania obyvateľov našej obce sa konalo 31.10. a 1. 11. 2020.

Bol to veľmi studený víkend, takže bolo ideálne, že testovanie sa realizovalo v priestoroch obecného úradu. Všetci tí, ktorí čakali vonku na samotné testovanie alebo na výsledok testov, poriadne vymrzli. Ale všetci sa chovali skutočne zodpovedne a trpezlivo.

Bolo veľmi dôležité, aby sa testovania zúčastnilo čo najviac ľudí a aby absolvovali obe kolá celoplošného testovania. Tým, že sme sa boli otestovať, zistili sme nielen svoj vlastný stav, ale hlavne pomáhame tak ochrániť aj svojich blízkych a ľudí v širšom okolí.

Celoplošné testovanie pomohlo zachytiť skryté ohniská nákazy a spomaliť šírenie vírusu, vďaka čomu v tom období získali aj naši lekári čas a priestor na to, aby sa postarali o chorých.

Počas víkendu 7. a 8. 11. sa konalo druhé kolo celoplošného testovania znovu aj v našej obci.

Záujem zo strany našich obyvateľov bol vysoký, čo znamená, že sme zodpovední. Možno vás zaujímajú výsledky celoplošného testovania v našej obci:

- 1. kolo testovania: 712 testovaných obyvateľov
6 pozitívnych prípadov**
- 2. kolo testovania: 700 testovaných obyvateľov
4 pozitívne prípady**

Naša obec mala veľké šťastie na všetkých členov odberového tímu v oboch kolách testovania:

MUDr. Samuel Folta, Michal Fujčík, zdravotník, Natália Miklošková, zdravotníčka, Janka Lachká, zdravotníčka, Kristína Jánska, zdravotníčka, Nina Kandová, dobrovoľníčka, čatár Peter Vegh a zástupca PZ Milan Lustiak.

Ďakujeme všetkým zdravotníkom, dobrovoľníkom, pani starostke, zamestnancom obce a všetkým, ktorí boli súčasťou tohto náročného projektu.

Iveta Roháčová, šéfredaktorka

Práve som začal písať tento článok, vlastne postreh, keď mi kuriér doručil poslednú zásielku tajomného lieku. O čo vlastne ide, prečo do toho zaťahujem vás?

Tak teda po poriadku.

V polovici septembra tejto hektickej doby náš regionálny denník priniesol celostranový materiál o zázračnom lieku, ktorý objavil náš slovenský vedec a lekár prof. Eduard Pavlovič, ktorý teraz žije s rodinou v Štokholme. Liečba spočíva v kúre a obsahuje iba kapsule komplexu Cardio Plus. Táto kúra pomáha srdcu a cievam poraziť aterosklerózu už za 3 – 6 týždňov! Kúra aj produkt je na prírodnej báze a bypassy a operácie idú do zabudnutia. Rýchla objednávka pre prvých 100 pacientov vás zaradí do zľavového klubu. Profesor už zachránil pred istou smrťou svojho otca, manželku a niekoľko desaťtisíc chudákov. Objednal som, ale ani dodnes som nič nedostal!

Zaujímavosť je na boku, najdrobnejšími písmenkami stojí napísané: „Popisovaný predmet je doplnok stravy a neslúži na určenie diagnózy, obnovenie, zlepšenie, alebo modifikáciu fyziologických funkcií organizmu, prostredníctvom farmakologického imunologického alebo metabolického účinku. Viac knowmorelist.com/rembl

Druhý prípad je celkom čerstvý. V posledný novembrový deň priniesol iný denník celostranový inzerát špecialistu na obehové choroby Marc Anthony Derwicka. Liečba aterosklerózy kapsulami z listov kríka *Camellia sinensis*. Objednal som a za dva dni som ich už užíval. Vyrábané tiež na prírodnej báze. Celkom príjemné.

Balenie 60 kapsúl - skontroloval som. Cena 84 eur za základné balenie, pri postupe do zľavneného klubu v hodnote 66 eur. Objednal som. Platí sa po doručení. Upchaté tepny, cievy, operácie, infarkty, zabudnite.

Kúra za štyri mesiace urobí zázraky. REMI BLOSTON je tu pre vás. Súkromná ordinácia je však až v Austrálii. Taká malá zaujímavosť: to vysvetlenie drobnými písmenkami, že to nie je liek, je identické s prvým prípadom! Ateroskleróza na pokračovanie.

Jednu kapsulu som otvoril. Je to múčka tmavej hnedočervenej tehlovej farby. Chuť má príšerne horkú! Pomôže to? Niekomu celkom určite – finančne. Kuriér hovoril, že toho veľa roznáša.

Krátke mailovanie:

Objednané: 27. 11 2020 - Na objednávke uvedené 1.12. 2020. Sledujeme trasu zásielky.

Oznam 2.12.2020: Kuriérska spoločnosť doručí balík 3. 12. 2020, bude potrebný PIN: 6796.

Reklamácia: 4. 12. 2020 o 14.25 hod. o nedodaní tovaru. Už je to podozrivé.

Odpoveď od inej firmy o 14.26 hod.: Váš emailový účet nebude spracovaný. Ďakujeme za pochopenie.

Tento email bol vygenerovaný automaticky, neodpovedajte na tento email.

Zhasla fajka.

A teraz, čo by som chcel od občanov ja.

Bol by som rád, ak má niekto s týmito záležitosťami skúsenosť, keby nám to napísal, či sa tomu dá veriť alebo nie. Vopred ďakuje

Michal Kiššimon

*Ďakujeme Vám za spoluprácu
v uplynulom roku a do nového roka
Vám prajeme*

veľa šťastia, zdravia, osobných a pracovných úspechov.

Redakčná rada Harmaneckých novín

Musím sa priznať, že pred niekoľkými rokmi som o Betlehemskom svetle počula len z televízie vždy pred Vianocami a nevnímala som jeho skutočnú hodnotu. Až keď sa naše deti stali členmi Slovenského skautingu a boli každoročne súčasťou roznášania Betlehemskeho svetla – od vlaku až do domov a bytov – a keď ten malý zázrak zasvietil u nás v kuchyni, až vtedy som pochopila, akú silu má to svetielko...

Novodobá história Betlehemskeho svetla sa píše od roku 1986. Tradíciu roznášať plamienok založili naši susedia Rakúšania – tvorcovia vianočnej televíznej akcie v mestečku Linz na pomoc postihnutým deťom. Tí sa snažili nejakým zaujímavým prvkom ozvláštniť program týchto akcií a prišli na jedinečný nápad. Pred Vianocami poslali do Betlehema lietadlom telesne postihnuté dieťa, ktoré v Bazilike Narodenia Pána odpálilo z večného svetla plamienok a prinieslo ho späť do Linzu. Tam sa ho ujali miestni skauti, ktorí ho začali roznášať do ostatných častí Rakúska. Po roku 1989 sa tento zvyk rozšíril aj do krajín susediacich s Rakúskom vrátane Slovenska, na ktorom roznášajú skauti Svetielko už od roku 1990.

Odvtedy sa každý rok v Rakúsku hľadá Dieťa svetla, ktoré sa v uplynulom roku vyznamenalo svojím povšimnutiahodným správaním, aby odpálilo Svetlo mieru priamo v Betleheme a letecky ho dopravilo do Rakúska.

Petrolejky do rezervy

Celé sa to udeje vždy na konci novembra a spolu s malým dievčaťom alebo chlapcom cestuje celé lietadlo pútnikov. U našich západných susedov potom plamienok opatrujú až do druhej decembrovej soboty, keď sa koná veľká slávnostná ceremónia odpálenia. Prídu skauti z viac ako troch desiatok krajín – z takmer celej Európy, Severnej a aj Južnej Ameriky.

Pri každom prevoze Svetielka sa vezie aj niekoľko petrolejových lúč pre prípad, že by v jednej došiel olej alebo len tak jednoducho lampa zhasla. Takýmito poistkami sa zabezpečí, že ku každému sa dostane ten pravý a originálny plamienok z Betlehema.

Po prebratí Svetielka slovenskými skautmi títo smerujú už tradične do Prezidentskeho paláca, kde ho odovzdajú do rúk práve úradujúcej hlave štátu.

Betlehemske svetlo v rukách pani prezidentky

Na ďalší deň sa od skorého rána rozbiehajú vlaky so skautmi, aby doručili Svetlo po 28 hlavných vedľajších železničných tratiach.

Svetlo vynesú aj na Lomnický štít.

Na vlakových staniach si svetielko odpália ďalšie skupiny skautov a tí ho priniesú do ďalších miest a mestečiek, do inštitúcií (nemocnice, radnice, detské domovy, domovy dôchodcov) a kostolov alebo aj do domov a bytov, kde vedia, že ľudia o Svetlo majú záujem, prípadne ľudia si ho sami prídu odpáliť do kostola alebo jeden od druhého. A tak sa postupne do 24. decembra rozžiari Betlehemske svetlo

v mnohých domácnostiach a pripomenie nám, čo vlastne na Vianoce slávime.

rolejku alebo jednoducho sviečku v otvorenej zaváraninovej fľaši, aby vám cestou domov plamienok

Odozdávanie svetla pánu farárovi (tiež skautovi) počas sv. omše na Obecnom úrade v Harmanci minulý rok

Odozdávanie Betlehemskeho svetla

Odozdávanie Betlehemskeho svetla na Starých Horách pred rokom

Aj tento rok sa dostane Betlehemske svetlo do Harmanca. Prinesie ho p. Peter Horváth ml. s priateľkou skautkou. Plamienok bude horieť vo veľkom kahanci pri našej kaplnke od 20. decembra minimálne do 24. decembra vrátane (snahou je, aby horel aj dlhšie).

Ak si budete chcieť priniesť Svetielko domov, treba si doniesť špajľu na odpálenie, lampášik, pet-

nezasol. Samozrejme, doma ho treba opatrovať na bezpečnom mieste a mať neustále pod dohľadom. Plamienok môžete „posunúť“ susedom a známym.

Vychutnajte si pocit, že v tej najslávnejšej chvíli v roku vám doma žiari Svetlo prinesené z miesta, kde sa narodil Ten, koho narodenie slávi-

me...
Lenka Mališková

Michal Kiššimon

Krížna

Belie sa majestátna Krížna
ako sviatočný obrus na stole
obklopená vesmírnym tichom
ktoré nenájdeš ani v kostole
pohľad ten zblízka a či z diaľky
stále to pohľad spanilý
je tu kus tvojej rodnej zeme
tú - jar leto jeseň zima stvorili
Vracia sa ozvena z tvojej hrude
to srdce ti búši to nie je klam
ten pocit to šťastie tá blaženosť
si stále

bližšie
k nebesám

V milión podobách snehový kvet
vznáša sa nad Krížnou nič krajšieho niet
je piesňou básňou modlitbou
v pokore sa klaňaj vždy pred ňou
Sviatočný obrus kde sa tu vzal
včera tu nebol ktože ho mal
kto rozdáva z lásky vzácny dar
a prečo ho ktosi práve nám dal
Záhrada plná nežných myšlienok
vábenie túžba záhadný obrus
z milión miliárd snežných kvetov
ani dva

nie sú
rovnaké skús

Z vysokého trónu svojho Krížna
požehnáva tento kraj
kedysi dávno tu začínal
a dnes tu končí Malý raj
bielym obrusom z diaľky vábi
a tichom natiera chlebič náš
musí Ti chutnať aj keby nebol
váž si ho každý dobre zväz
belie sa majestátna Krížna
ako sviatočný obrus na stole
vznešene s hrdosťou Boží to chrám
dovolí ti

dotknúť sa
nebesám

Nikdy sa ale
nesmieš dotknúť hviezd

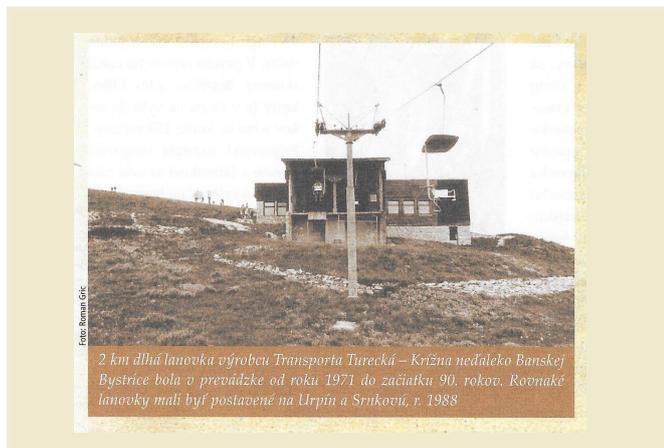
S pribúdajúcimi rokmi sa človek často vracia do detstva a mladosti. Aj ja rád spomínam.

Chcem vám vyrozprávať zážitky, ako sme v 60. rokoch minulého storočia prežívali letné prázdniny. Boli sme dobrá partia chlapcov z bytoviek T 12, T 16, H 1, H 2.

Jedného dňa na začiatku prázdnin nás oslovil náš sused, vtedajší domovník v T 12, súdruh Karol Petráš, či by sme nechceli natierať ploty v Harmanci za dohodnutú sumu. Dohodli sme sa, že to skúsime a od tej doby sme každý rok robili brigády cez letné prázdniny.

Každé prázdniny bola iná práca, kopali sme na bývalom ľadovom klzisku základy na oplotenie školského dvora, kde dnes stojí materská a základná škola. Na železničnú stanicu, ktorá je už zrušená, sme stavali zábradlie zo železničných podvalov pod vedením súdruha Haliarskeho a súdruha Vajcika, ktorí nám dávali základy pílenia a práce s drevom.

Po skončení 9. ročníka základnej školy nás oslovil súdruh Martin Vajs, ktorý mal vtedy na starosti výstavbu ALWEGU, či by sme sa nezúčastnili na výstavbe ALWEGU - lanovky z Tureckej na Krížnu pod Radarkou.

V sedemdesiatych rokoch minulého storočia bola známa ALWEGOVÁ mánia. A my sme sa stali jej súčasťou.

A tak sme sa dohodli na finančnej odmene, pracovnej náplni a pracovnej dobe od 06.00 - 18.00 hod.

Nástup do práce bol každé ráno pred vrátnicou o 06.00 hod. Vozili nás tam „vétrieskou“.

Bolo nás desať chlapcov a vedúci bol Vlado Štric, ktorý študoval na Vysokej škole ekonomickej. Šofér, ktorý nás vozil cez Bystrickú dolinu po hrebeni po-

pri veľkom koryte až k Radarke, mal prezývku ČERT. Pracovali sme celé dni pod holým nebom a na slnku. Bola to riadna drina, ale každá zarobená koruna nám v tom veku bola dobrá. Používali sme lopatu, fúrik, čakan. Tvrdo sme vrtali diery do skaly na dynamit. Ten odpaľoval Čunderlík z Tureckej. Pripravovali sme základovú platňu pod vlastný ALWEG.

Postupom času sa začali strácať veci ako dynamit, o dva dni zápalná šnúra, ale keď zmizla aj rozbuška, tak nás chcel vyzliecť donaha, ale cesta dole peši bola dlhá, tak na to asi zabudol.

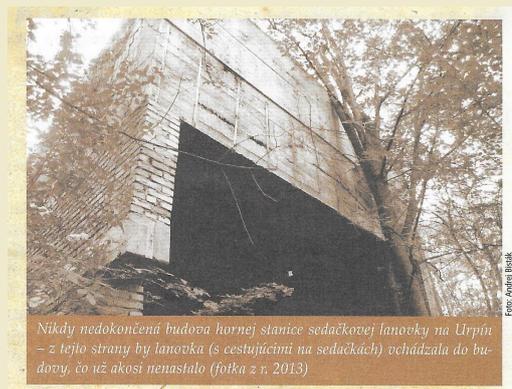
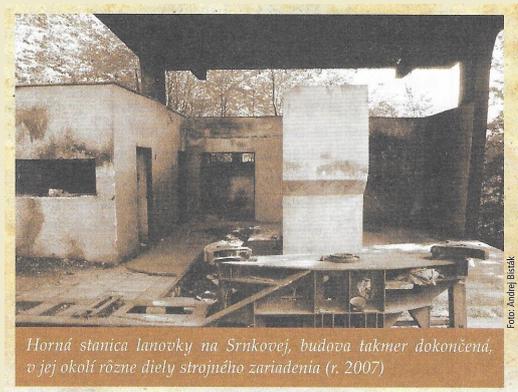
Dňa 21. 8. 1968 prišli Rusi a obsadili Radarku. Naša partia musela skončiť prácu.

Po určitom čase na kopci, kde sme radi chodievali na čerešne, niekto odpálil stratený dynamit.

Ani dodnes nevieme, kto to bol. Stálymi členmi pracovnej partie boli títo chlapci: Milan Vajs, Ján Roháč, Karino Messinger, Jozef Petráš, Vladimír Bais, Milan Rusnák. Iste všetci radi spomínajú ešte aj dnes na krásne chvíle detských rokov a prvej práce, tak ako aj ja.

Milan Vajs

Pri stavaní lanovky - ALWEGU sme strávili veľa času, zažili sme veľa spoločných zážitkov. Všetky lanovky sú zdevastované a upadli do zabudnutia.

Október je mesiac, ktorý je oslavou jesene života a pripomienkou úcty k všetkým starším ľuďom, ktorá by mala byť nenásilná, spontánna a nepretržitá po celý rok, pretože oni si ju zaslúžia.

Pri príležitosti „Mesiaca októbra – mesiaca úcty k starším“ každoročne pripravujeme pre našich starších občanov milé rozptýlenie a potešenie v podobe posedenia pri občerstvení a hudbe, príjemnom vystúpení našich detí z Materskej a Základnej školy v Harmanci.

Tento rok to však vzhľadom na pandemickú situáciu nebolo možné. Naším starším občanom sme aspoň pripravili malý pozdrav s práním a malým darčekom vo forme darčkovkej poukážky na nákup.

A pretože sme dúfali, že možno bude všetko predsa len po starom, a oslava „Úcty k starším“ bude, pripravili sme aj obecnú kroniku. Určite aj vám chýbal tento slávnostný večer, keď sa telocvičňa zaplní našimi seniormi. Objatie so susedmi, priateľmi, škoda...Všetkým nám to chýba, ale raz si to všetko vynahradíme. Možno o rok...

Všetkým našim starším občanom prajeme pevné zdravie, bystrú myseľ, úsmev na tvári, radosť zo života, a aby ich ďalšie roky sprevádzala láska, úcta, pozornosť a vďačnosť nás všetkých.“

Mária Petrášová, Ing.

Vážení moji členovia a sympatizanti ZO SZPB,

veľká časť tohto roka prebehla takým obmedzeným spôsobom nášho života. Dokázali sme, že sme disciplinovaní a zodpovední nielen voči druhým, ale hlavne voči sebe. Všetko to zameškané sa dá vynahadiť, žijeme aj tak šťastné dni.

Sme na tom stopercentne lepšie ako naši prastarí rodičia, rodičia, ktorí prežívali mladé životy vo svetových vojnách. Máme čo jesť, kde bývať, žiť. Áno, máme svoje starosti, ale aj radosti.

Vážení moji členovia,

prajem Vám nádherné Vianoce, nech ten adventný veniec, ktorý máte na stole, je nielen pre dekoráciu domácnosti, ale nech sa stane symbolom, ktorý spája vašu rodinku, priateľ'ov, susedov a známych.

V novom roku 2021 Vám zo srdca želám pevné zdravie, št'astie, radosť a spokojnosť'.

Vaša Kristína Beňová a výbor ZO SZPB

Lenže túto otázku sme v časoch múdreho vedenia našej strany mohli položiť tisíckrát. Pre veľkú súťaživosť sa zabúdalo na prácu. Každý bol zamestnaný, ale robiť nemal kto. Nové inovačné trendy zhlta prestavba ako krava malinu. Podporovalo sa zlepšovanie, ale nie zlepšenie.

Zlé jazyky tvrdia, že za socializmu nie všetko bolo zlé. To je pravda. Niečo bolo aj horšie. Ale pravda je aj to, že podniky zgrupované do veľkých celkov ako bola aj naša Slovepa a riadené štátnym plánovaním na nejakú samostatnosť v myslení a konaní nemali nárok.

Osemdesiate a deväťdesiate roky priali futbalu. Dokonca aj bystrickému. V roku 1984 – 1985 hrala Banská Bystrica v pohári európskeho rangu s Borussia Mönchengladbach. Ale o to nejde. Styk s mužstvami z Bundesligy a iných popredných súťaží otváral oči hlavne funkcionárom. Krásne nové štadióny, čistota, poriadok, perfektná organizácia - preboha, kde na to berú? A potom to obrovské množstvo suvenírov, reklamačného materiálu od šálov cez dresy s číslami po celé obleky. No necháme to pre koňa, má väčšiu hlavu.

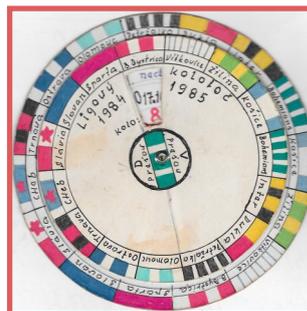
Lenže aj u nás boli ľudia, čo rozmýšľali a sem-tam aj niečo múdre vymysleli, ale neuspeli. Žiaľ. Mal som na Smoliarni jeden taký šuflík, v ktorom sa váľali peniaze. Teda ešte len vo forme nápadov. Iniciatívni mladíci mi nosili nápady, v domnienke, že mám také slovo vo fabrike, že by to mohlo prejsť. Nemohlo. Narušilo by to štátny plán, rozpočet, budúročné plánovanie, inovácie a neprinesie to milióny. Je nám to ľúto. Výrobný námestník Ing. Jožko Dandár, ktorý si pomýlil zamestnanie vo fabrike s pestovaním čaju, vždy rýchlo skonštatoval, že to sa u nás nedá, nik by to neschválil, aj keď je to zaujímavé.

A tak sa na stole ocitol aj veľmi jednoduchý návrh: **LIGOVÝ KOLOTOČ 1984 – 1985.**

Pravdaže nebol prvý. Projekt pozostával z dvoch proti sebe idúcich kotúčov. Ukazoval hrací deň, dátum konania zápasu, kolo, ktoré sa hrá a či hrá mužstvo doma alebo vonku.

Projekt predkladal dva varianty: malý pre futbalistov a fanúšikov, väčší pre funkcionárov do kancelárií, boli však rovnaké.

Otáčalo sa na jednom segmente. V tej dobe niečo také nemali ani profesionáli. Bystrický tréner Jozef Adamec už bol na odchode, aj niekoľko starších hráčov.

A zväzové orgány opakovali: Je to pekné, urobte to. Kartón, hliník - to je jedno.

Páchatel' sa vracia na miesto činu. U nás sa to nedá, nejde to. Ešte k tomu kruhy. Skúste niečo iné. No tých iných, čo sa tiež nedali, bol plný šuflík. Súduhovia, prečo?

Michal Kiššimon

INZERÁTY

* Kúpim celé kompletne ročníky podnikových novín **CESTA VPRED**. Vašu cenu rešpektujem.

* Kúpim protichemickú pláštenku pre armádu vyrobenú v harmaneckých papierňach počas Slovenského štátu. Ponúkam 75 eur za kus.

* Kúpim modrý školský zošit pre 1. triedu základnej školy vyrobený v harmaneckých papierňach v rokoch 1960 – 1970 pre etiópske cisárstvo, na titulnej strane s portrétom cisára Haile Selasieho a na zadnej strane s malou násobilkou. Ponúkam 100 eur za kus.

Michal Kiššimon T: 048 / 41 98 561

Hovorilo sa tu veľmi prirodzene a natvrdo. Bolo si treba zvyknúť. ... a hrať futbal?

To bola prvá otázka, ktorú som na ulici dostal. Položil mi ju súdruh Havrila. Už o pár dní na to som pochopil, prečo. Futbal bol oddych, život aj práca. A to už vtedy jeho sláva doznievala. Hrala sa divízia, bol aj na programe vtedajšej Sazky, niečo sa vysielalo aj do rozhlasu, chodilo veľa divákov aj z neďalekej Banskej Bystrice. Hralo sa s nadšením, autobus sa niekedy otočil aj trikrát. Boli tu skalní, ako napríklad Janko Kuriatko s večným dáždnikom, neskorší predseda Okresného národného výboru a potom iných doživotných funkcií. Harmancu dosť pomáhal, papierni, s výstavbou bytov. Bol to fanúšik, ktorý sa dostal aj na centrálny plagát futbalového zväzu, pravda, v negatívnom postoji pod lupou! Janko mal jednu veľkú slabosť, za ktorú nemohol. Bol veľmi krátkozraký. Nosil hrubočizné dioptrie, ktoré ku klobúku ešte ako-tak pristali, ale k plešine už veľmi pripomínali reflektory. Kopala sa penalta v prospech Harmanca, ale nikto sa nechystal kopať. Bola to veľká zodpovednosť. Ešte pred zápasom Julu Tokarčík, Šaňo Telgársky alebo Rudo Hrčka spravili pred šestnástkou pätou ryhu do piesku: „Tak, potiaľto môžu, potom už len cez naše mŕtvolky!“ Penaltu šiel napokon kopať ten najstarší, Janko Crmomán, bežne ho volali Cimerman, ale určite každý ho poznal podľa prezývky – Piroha. A nedal. V tom momente sa pri ňom na trávniku objavil Kuriatko, s otázkou, kto kopal tú jednástku?

Ja.

Tak ty si k.... !

Ty si k..., ty slepých!

A popri smútku bolo aj veselo.

Pred nami behal v trenírkach s prútkom v ruke štvorročný Renko Babušík. Trochu nás to rušilo, tak som ho upozornil, aby si sadol.

Chceš dostať? - spýtal sa.

No, tak to som teda nechcel, a tak som si teda radšej sadol ja.

Na zápasy takmer pravidelne chodieval Ferko Lamrich. Futbalu vôbec nerozumel. Ale vedel, kto, kde, kedy čapuje najlepšie pivo. Po zápase sa spýtal, s kým sme hrali, či sme vyhrali a ktorí boli naši. Ale na zápasy pravidelne chodili na starej motorke a to nielen doma, manželia Prašovskí. Teta svojim dáždnikom bola postrachom postranných rozhodcov. A z Gustíka mali mindráky na križovatke v Uľanke službukonajúci príslušníci VB a sem-tam aj ich pomocníci, keď videli, ako Gustík zatáča do križovatky doľava na Harmanec, ale pozerá sa stále vpravo. Videl totiž na križ.

V Kamennej vile, hneď od vchodových dverí viedlo hore ťažké dubové schodisko. Po ľavej ruke bola veľmi vkusne usporiadaná aj s figúrami v dresoch futbalová tabuľka podľa súčasnej situácie. Nad futbalistami bol

veľký portrét Lenina v sedliackom oblečení, ako v sedliackej šiltovke salutuje každému, kto prichádza. Jediný, kto mu pravidelne statočne odzdravil, bol Julko Čavoj.

Pri futbale ešte zostaneme. Generácia mladých ľudí z ničoho nič koncom šesťdesiatych a začiatkom sedemdesiatych rokov objavila iný svet, alebo svet objavil ju. TUZEX. Bol tam tovar, o ktorom sa nám do tej doby ani len nesnívalo. Lenže sa tam nedalo nakupovať za naše koruny kryté zlatom a ostatnými aktívami. Boli tam platné zvláštne „mani“, ktorým sa hovorilo „BONY“. A tie mali len starí ľudia, ktorí v tejto forme dostávali starobný dô-

chodok za odrobené roky v belgických, anglických a francúzskych baniach. Bolo Božím požehnaním mať v dome takého starkého, aj keď ho štát podľa zákona legálne, nekresťansky o určité percentá okradol. S bonami sa ukrutne obchodovalo a mnohí na tom doslova zbohatli. Ale mať bony

znamenalo mať kapitál, výberový značkový tovar a predovšetkým mať dederónovú košeľu. Tak takú nemal ani Ježiško. Košeľa akoby svietila na ďaleko, bola fantastická, neodolateľná, nebolo ju treba žehliť po praní, len pre našinca mala jednu chybu. Pot nevsiakla do seba a bolo preto treba aj v najhorúcejšom lete nosiť pod ňou tričko. Ale dederónová generácia bola na svete a priťahovala k sebe aj iné druhy oblečenia: štíhle topánky, široké nohavice, dlhé vlasy, fúzy, farebné okuliare, cigarety, alkohol. Do toho sa pridali hudobné skupiny, obchodníci s drogami, texasky a divoký západ bol pod šiatrom. Vraj. A štátne orgány, ktoré tak úzkostlivo dohliadali na socialistickú morálku, na výchovu nového typu človeka, zrazu akoby boli v ofsajde. Čo sa to deje, mama mia? Zrazu bolo množstvo ponuky práce, mladí si mohli vyberať, len nájsť ešte kľúč medzi proletárskou a mládežou inteligencie. Mať aspoň jedného kamaráta inžiniera, takého socialistického - dederónového. Ale dalo sa. No a ešte ten futbal.

Na dvore podniku, kde sa nakladala celulóza do vagónov, vysedávala na slniečku kopa mládencov. Niežeby nemali prácu, mali, ale mali aj o starosť navyše. Ako sa dostať na futbal do Bratislavy na zápas Československo – Portugalsko. Kvalifikácia na majstrovstvá sveta do Anglicka 1966. Rozhodujúci zápas. Súper vtedy extra trieda. Eusébio, Coluna, Torres, Germano, čo meno to hviezda, ktorá raz odletí a už ju v živote neuvidíš. To sa musí vidieť. A fabrika má svoj autobus, síce veľmi biedny, ale má a možno by ešte tú jednu jazdu vydržal. Jazdil s ním Fer-

ko Kmeť a ten prikývol. Len treba vybaviť. Ale kto, ako, žiadne skúsenosti. Ako nám veľmi chýbal taký kamarát inžinier!

Práve v tom momente šiel dolu dvorom inteligentne oblečený mladý človek. Mali by sme ho zastaviť, ale kto? Keď tu ľudia majú len veľa rečí, ale rozprávať nevie nik. Pozerali na mňa ako na spasenie. Takmer ešte celkom neznámy. Vykročil som tomu súdruhovi oproti s trochu malou dušičkou koktajúc:

Prepáčte, súdruh inžinier, že sa osmeľujem, ja som ten a ten a máme tu všetci spoločne takýto problém a chceme Vás poprosiť, lebo nevieme ako, keby ste nám pomohli, vlastne vybavili autobus do Bratislavy na futbalový zápas Československo – Portugalsko.

No, to by šlo, ale ja nie som inžinier.

Ale ja za to nemôžem!

Zasmial sa a podali sme si ruky. Ja som Jožo Thomka.

Autobus bol vybavený, začali sa zbierať podpisy

účastníkov zájazdu. V deň zájazdu už od rána bolo horúco.

Malý, zelený autobus šiel takmer manifestačnou jazdou. Pred Nitrou nás do malého kopčeka predbehol konský povoz. Nebol to dobrý pocit. Šiel s nami aj futbalista Harmanca Valér Krnavec - ináč aj ako budúci tréner - a pracovníčka Miestneho národného výboru. Potrebný

bol odchod o štvrtej ráno, aby sme o jedenástej boli pri štadióne na Tehelnom poli. Stovky autobusov sa schádzali z celej republiky. Bolo obrovské nadšenie. Nikto z nás na takom veľkom podujatí ešte nebol. Zápas mal výkop o 16.00 hod. Brána štadióna neodolala a bola vylo-

mená o 11.30 hod. Zaujali sme svoje miesta v prázdnom hľadisku. Bola strašná horúčava, dáždniky sme nechali v autobuse, zobrali sme len noviny, urobili si pohodlie a prežívali muky. Potom prišla strašná búrka a po nej zase horúčava.

Po čase niekto z nás objavil zaujímavú vec. Nad nami v dvanástom rade sedela osamelá dáma zahrúžená do čítania akejsi zaujímavej knihy. Pre horúčavu bola bez nohavičiek s naširoko rozloženými nohami. Takto to bolo niekoľko dlhých minút. Po čase hovorím Ferkovi Jochymovi: Ferko, obzri sa ticho a nenápadne do zadných radov. Ferko sa obzrel a: éééééé. A podívaná bola preč.

Zápas sme prehrali gólom Eusébia. Weiss nedokázal premeniť penaltu. Cesta domov bola dlhá a smutná. Stálo sa pri každej krčme. A ráno sme šli rovno do práce ako zbití psi.

Neviem, či niekto z vás pozná slovo „tirpák“. Svojho času bolo toto slovo aj v Harmanci veľmi frekventované. Začiatkom sedemdesiatych rokov. Prišlo sem zo Štúrovčanmi. Nepatrilo však im. Bolo to pomenovanie pre určitú skupinu poľutovaniahodných ľudí, prisťahovalcov z Maďarska, Rumunska, Juhoslávie do Československa po medzivládnej dohode štátov o výmene obyvateľstva. Bolo to jedno obrovské klamstvo a podvod na obyvateľoch, ktorým sa sľubovalo všetko možné aj nemožné, len aby sa vrátili do pôvodnej vlasti, teda na Slovensko. Sám som medzi nimi niekoľko rokov žil. Mnohí prišli aj o to málo, čo mali. A tak aj ja som vyrastal na ich tradičnom každodennom jedle, ktoré bolo kaloricky veľmi dobré a výživné, veď bolo robené z kukurice - mamaliga. To klamstvo štátu bolo hlavne v tom, že boli rozmiestnení, kde to štát najviac potreboval a to boli vymetené Sudety.

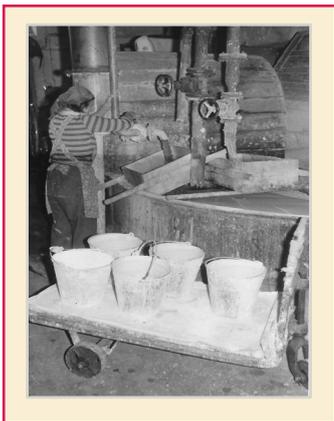
Tirpák - to bola taká skupina úbohých ľudí, ktorá oficiálne nemala vlasť, ani národ, ani národnosť, ani jazyk a nevedela poriadne hovoriť ani tak, ani tak. Boli to však dobrí a mimoriadne pracovití ľudia, hlboko veriaci s pevnou vierou. Boli sme mladí a primerane dosť hlúpi k tomu, aby sme mohli zneužiť ich jazykové defekty na svoju zábavu a pobavenie. A takým bol napríklad Silvester, koniec roka. Vtedy každý doniesol z Dolniakov víno. Doniesli aj tirpáci. Lepšie aj horšie. Vždy sa pilo len z jedného druhu, od jedného gazdu a ten keď nalieval, musel predniesť prípitok. To bolo smiechu. Jeden z nich Laci Bujna, veľmi snaživý a dobrosrdečný mládenec fajčiari Goldesky, nalieval prípitok, práve keď bola polnoc a začínal nový rok. Laci zdvihol pohár na prípitok a po maďarsky slávnostne zvolal: „Hát akkor jó napot!“, čo po slovensky znamená: „Tak teda dobrý deň!“

Róžika už nebola práve najmladšia keď prišla pracovať do Harmanca. Vlastne prišli dve, aj s kamarátkou. A hneď prvý deň bolo po kamarátstve. Tú druhú zaradili pracovať na celulózkú k vysokozdvížným vozíkom odvážať pa-

lety s celulózou k hollendrom, kde pracovala Róžika. Dá sa povedať - panská robota. Navyše tá druhá hovorila aj lámanou slovenčinou, bola zhovorčivá a rada sa aj zasmiala.

Róžika mala pomerne ťažkú prácu okolo večne hladných hollendrov, ktoré bolo treba neustále krímiť surovinami aj chemikáliami, ktoré bolo treba nosiť aj vo vedrách. Navyše bola veľmi tvrdá na jazyky, málo komunikatívna a na jednom oku mala silné belmo už od detstva. A operácie sa bála ako čert kríža. Trvalo mi takmer pol roka presvedčiť ju, aby sa stravovala v závodnej kuchyni. Mala silné komplexy, že sa tam všetci budú len na ňu pozerieť. Bola strašne chudá, akoby trpela podvýživou. Ale takých tu bolo viac. No jednoducho povedané, Róžika bol ťažký prípad aj sám pre seba. Ale bola pracant na pohľadanie.

A pri svojom hendikepe ešte aj veľmi veľa čítala. V starej piarni odrobila množstvo rokov, až pokiaľ sa kolesá nezastavili pre starobu papierne. Prešla pracovať do inej papierne ako skúsená pracovníčka.

Po rokoch, ako to už býva, sa u nej prihlásili rôzne choroby. Začala chradnúť a mladá doktorka jej otvorene povedala, že jej chýba sex. Mala by si nájsť nejakého chlapa, lebo ináč to skončí veľmi zle. Zobrala to vážne, ale chlapa zohnať - to bude problém. Spomenula si však, že pred časom sa tu okolo nej často obšmietal chlapík Ján Jonák, ktorého trochu aj poznala, dobre vyzerajúci, bývalý to obchodník zo staršej éry. Mala však dojem, že ho viac zaujímajú jej financie. Ale to bolo vtedy.

Objavil sa ako na objednávku, so svojimi dobrými 120 kilami živej váhy. Aj zostal, aj mal radosť z dcérky, ktorá údajne dostala meno Csilla, čo je niečo ako Jagavá. Pán Jonák mal rád poriadok, a preto aj rád upratoval. A to dôkladne. A tak raz upratol pokladničky, vkladné knižky, všetky financie a cennosti do švajčiarskej banky a sám seba samého tiež. Lepšie by to nevyčistil ani vizír. A dievčina vyrástla bez bižutérií, bez prepychu, v skromnosti, ale do krásy na závidenie.

Kedysi pracovalo v harmaneckých papierňach viac ako dvesto pracovníkov zo Štúrova. Zaúčali sa, pokiaľ sa tam postaví papiernický komplex. To spolužitie bolo celkom dobré. Našlo sa však občas zopár hlupákov, ktorí nám počas rozhovoru pripomenuli: „Na Slovensku po slovensky!“ Boli to takí vyuklenci, ktorí sami po slovensky dobre nevedeli. Bola tu veľmi pestrá zmes, nielen národností, ale aj profesií, kde prevládali bývalí učitelia, notári, pokladníci a intelektuáli každého razenia.

Na veľmi peknej fotografii z Námestia 1. mája, ktoré nikto takto nevolal, lebo ho volali po starom „Strieborné námestie“, ktorá sa nám zachovala, je takáto partia. Predstavme si ju zľava doprava:

Jozef Dyma s prehodeným sakom, v rukách noviny Pravda. Pekný pracovitý mládenec pracoval pri papierenskom stroji, bol slovenskej národnosti z hornej časti oblasti Lučenca. Oženil sa s Terkou maďarskej národnosti, pracovali v Štúrove, po mnohých rokoch sme sa dozvedeli, že sa obesil.

Tibor Gonda - v šiltovke s tmavými okuliarmi, v rukách noviny Uj Szó, s cigaretou. Mal prezývku „Veľký chlapec“. Volala ho tak hlavne jeho manželka. Manželka, tuším sa volala Elenka, mala v Harmanci príbuzných, rodinu, kde po nešťastnej tragédii zostali dve siroty - dievčatká. Tibor bol rozmarný s rýchlymi zmenami myšlienok. Tak napríklad vyhádzal na ulicu 150 kusov gramoplatní a na druhý deň šiel kúpiť nové. Rodina žije v Štúrove, alebo na okolí. S nimi bolo vždy veselo.

Štefan Gyurán - čítaj Ďurán, pochádzal z Rimavskej Seči. Pracoval v úpravni a piarni. Pracovala tu aj jeho sestra Julka, aj staršia sestra, manželka Martina Plavého. Štefan zostal v Harmanci, dnes dožíva v Domove dôchodcov v B. Bystrici. V Harmanci mal prezývku Prilba.

Moja maličkosť - Michal Kiššimon s rukou vo vrecku, výnimočne s hodinkami na rukách. Pracovník Smoliarne so záujmom o históriu nielen papierne, ale aj okolia.

Ľudovít Rocskai - čítaj Ročkaj. Kučeravý chlapec v pásikovanej košeli, výborný futbalista. V ktoromsi zápase dal krásny gól presne do vinkla. Od údivu sme mu ani nezablahoželali, tak aspoň teraz dodatočne. Pochádzal od Levíc. Pracoval v piarni, potom prešiel do Štúrova.

Pavol Dubický - s Pravdou a cigaretou v ruke. Pochádzal od Štúrova. Vždy ochotný pomôcť.

Nás mimoriadne teší, že všetci pracovníci zo Štúrova sa po návrate uchytili a stali sa dobrými vedúcimi podnikmi.

Michal Kiššimon

Jubilanti

80 rokov

Hilda Hrčková
Jozef Mlynár

85 rokov

Helena Ďurišová

70 rokov

Zdenka Rýsová

75 rokov

Vladimír Babjak,
Anna Belová
Martin Kánsky

65 rokov
Zdenko Danko
Nataša Danislavová
Eva Kúrtiová
Magdaléna Turcerová
Alena Žabková

Srdečne blahoželáme

Narodili sa

Thianchanan Kamlue 22.10.2020
Romana Mistríková 7.11.2020

Spomíname

Tých, ktorých milujeme,
neodchádzajú,
žijú v našich srdciach
každý deň.

Dňa 7.11.2020 uplynulo 18 rokov odvtedy, čo nás navždy opustil náš drahý manžel, otec a starý otec. Jeho nedožitý jubileum - 70 rokov života si pripomenieme 26.12.2020.

Stefan Chovancák

S láskou a úctou spomínajú manželka Tonka, syn Dušan, dcéra Marcela s Jimmym, vnučka Jessica, vnuk Mattia a ostatná rodina.

Spomienka

† 27.12.2015

Mária Gubrianska

Verím, že dobrí ľudia nikdy skutočne neumrú, aj keď odídu z tohto sveta... To podstatné, čo sme na nich milovali, ako ich úsmev, láskavosť, porozumenie, tu s nami zostanú navždy... Je teda len na nás, či si dokážeme uchovať živú spomienku na ich výnimočnosť...

S úctou spomína Iveta Roháčová a všetci kolegovia a kolegyně, ktorí ju poznali. Spomínajte s nami...

Opustili nás

Erika Semanová 5.10.2020

Vladimír Škropek 17.11.2020

Venujme im tichú spomienku.

Príprava na Vianoce je v plnom prúde. Z médií začínajú znieť koledy, z domov postupne rozvonievajú medovníčky a korona-nekorona, obchodné domy praskajú vo švíkoch. Nedávno som neodolal a do jedného z nich som nazrel. Z čírej ľudskej zvedavosti. Čo nazrel, ja som sa po tom novodobom chráme rovno prešiel. A musím priznať, že som z neho vychádzal v povznesenej nálade. Zasa som raz zistil, čo všetko nepotrebujem, hoci je to ponúkané v špeciálnej vianočnej zľave. Nuž, zľava. To je také magické slovo. Akcia! Opantá človeka a už-už by ho aj presvedčila, že sa ten *kauf* naozaj oplatí. No a potom zvesí hlavu, že napriek úplne špeciálnej akciovej zľave si to nemôže dovoliť. „*Žiadny problém!*“ (to je tiež citát z jednej predvianočnej reklamy). Ved' to sa dá kúpiť na splátky a splácať začnete až po Novom roku. A už sa aj podpisuje úverová zmluva.

Nepíše sa mi to ľahko, no z Vianoc stal biznis. Čo by to boli za sviatky, keby obchodné reťazce nezarobili viac, ako počas celého roka? A čo predáva najlepšie? No predsa dobrá reklama. Pozlátka, na ktorom si predajca snáď dá záležať viac, ako na samotnom tovare či službe. Ach, keby tie reklamy boli aspoň nápadité s nádychom kultúrneho humoru. Také mám rád a viem ich oceniť. No pri pohľade na niektoré reklamy, ktoré sa teraz tlačia do médií nadobúdam dojem, že pandémie nepriniesla len krízu ekonomiky, ale aj (seba)úcty a zdravého rozumu. Jedna reklama jačí nepočúvateľný ohavný text na melódiu piesne *Tichá noc*, ďalšia paroduje stať evanjelia, v ktorom Ježiš ukázal snáď najväčšie milosrdenstvo, ešte iná sa nás hedonisticky pokúša presvedčiť, že *to najkrajšie na sviatkoch je dobré jedlo*.

A tak si spomínam na slová otcov púšte z 3. storočia: „*Diabol je Božia opica*.“ To znamená, že napodobňuje Boha, aspoň sa o to snaží. Nie je vynalievavý, nie je tvorivý, nemá vlastný nápad. Len kopíruje, kradne a spotvoruje to krásne, čo nám Boh daroval. Ak siahneme po jeho výtvoroch, ostávame v konečnom dôsledku sklamaní, prázdni a nešťastní.

Dúfam, že ešte nie je neskoro, len Vás, moji drahí, veľmi prosím, nenechajme si ukradnúť Vianoce. Nedajme sa oklamať akciovými cenami, prešpekulovanými pozlátkami, textami reklám, ktoré by chceli byť vtipné a pútavé, no sú len zohyzením jemnej kultúry umenia a trápny výkrikom túžby po zisku.

Ved', priznajme si, na čo je nám dobrý ešte rýchlejší internet, keď sa vieme tak rýchlo pohádať aj bez neho? Čo osoží honosný darček na splátky, keď si nedoprajeme spoločne strávený čas? Aký úžitok je

z bohato prestretého stola, keď pri ňom po sebe zazeráme?

Vytráca sa, dlhodobu a hrozivo sa vytráca, zmysel Vianoc. Možno je to tým, že je pohodlnejšie brázdiť internetové stránky, ako sa snažiť o láskavú komunikáciu v domácnosti; možno tým, že je ľahšie kúpiť drahú vec, ako darovať svoj čas na úkor vlastnej lenivosti; možno tým, že je menej náročné stať celý deň pri hrncoch a plechoch, ako všimnúť si človeka, ktorého niečo trápi.

Ak ostaneme pri pozlátku, ak ostaneme na povrchu, radosť z Vianoc sa rýchlo vytratí. Možno už pri prvej splátke, ktorou sa urputne podieľame na oživovaní ekonomiky zasiahnutej krízou. Nepodceňujem vážnosť situácie. Práve naopak. Veľmi túžim, aby sme si jeden druhého všímali aspoň tak, ako si všímame pandemickú situáciu. Vírus nezáujmu o človeka je horší, epidémia egoizmu je nákazlivejšia a dôsledky sebecka vražednejšie ako korona...

Milí moji, nedajme si vziať Vianoce. Nedajme si ukradnúť ich zmysel. Pre nás, veriacich kresťanov, je to predsa sviatok príchodu Spasiteľa na svet. Pre neveriacich môžu byť sviatkom úcty, pokoja, lásky. Ved' to všetko sú nádherné hodnoty. Nezabúdajme, že zmysel Vianoc tkvie v sebadarovaní. Boží Syn sa stal darom pre každého človeka. Je to dar Lásky, ktorý sa nedá vyvážiť ani nahradiť iným darom. Neparodujme tento zázrak našou povrchnosťou. Otvorme naše srdcia pravdivej Láске. Tej láske, ktorá sa nemeria peniazmi, rýchlosťou či pohodlím. Dovoľme, aby v našich srdciach vládla Láska, ktorá je úplná a preto sa nezastaví pri povrchnej márnivosti. Láska, ktorá sa nám darovala a preto má právo od nás očakávať, že aj my sa staneme darom pre ľudí okolo nás. Láska, ktorá má moc premieňať tmu na svetlo a preto nás môže premeniť na nových ľudí, schopných tú istú Lásku prijímať, prežívať a rozdávať nielen na Vianoce, ale každý deň v roku.

P.S.: Už len pre úplnosť... Slávnosť Narodenia Pána sa slávi 25. decembra. Deň pred ním, teda 24., nazývaný aj „štedrý deň“ je v kresťanskej tradícii dňom zvláštnej prípravy (aj v podobe pôstu) a „štedrá večera“ je vstupom do slávenia Vianoc; takzvaná *vigília* (z lat. „*vigilare*“ – bdieť) nás vovádza do slávenia už v predvečer sviatku. To znamená, že sa na narodenie Pána tešíme tak veľmi, že ani nejdeme spať; nie, že sa prejeme a dopijeme. Je smutné, keď kresťan (v opojení) tvrdí, že Vianoce sú 24. decembra.

o. tomáš

V decembri sa mal konať v obecnej telocvični jubilejný 10. ročník futbalového turnaja pre deti a mládež do 15 rokov.

Po uskutočnení prvého turnaja v roku 2011 som si nemyslel, že futbalové turnaje sa stanú také populárne. Z roka na rok boli atraktívnejšie vďaka podpore Obce Harmanec a posledné roky aj BBSK.

Tento rok nám to prekazila pandémia COVID-19 a zákaz organizovania športových podujatí. Všetci dúfame, že situácia sa zlepší a o rok sa stretneme, aby sme videli futbalové zručnosti chlapcov z Harmanca a okolia. Fotografiami si zaspomínajme na predchádzajúce turnaje.

Peter Chladný

2018

2016

2019

2017

2017

2016

Harmanecké noviny - vydáva: Obecný úrad Harmanec, registračné číslo OÚ - 1/2007 ▪ Adresa redakcie: Redakcia Harmaneckých novín, Obecný úrad Harmanec 6, 976 03, www.harmanec.sk ▪ email: harmanecke.noviny@gmail.com ▪ Šéfredaktorka: Iveta Roháčová, Redakčná rada: Ing. Tomáš Roháč, Martina Kovalčíková ▪ Jazyková úprava: PaedDr. Lenka Mališková ▪ Grafická úprava: Ing. Tomáš Roháč ▪ foto: Alenka Chladná, Ing. Tomáš Roháč ▪ Ing. Mária Petrášová ▪ Tlač: Rodapress s.r.o. B. Bystrica ▪ Uzávierka ďalšieho čísla 1/2021 bude 10.3. 2021.

Za obsah rukopisu zodpovedá autor. Redakcia sa nemusí stotožňovať s názormi autora. Nevyžiadané rukopisy nevraciam. Nepredajné. Redakcia si vyhradzuje právo krátenia a úpravy rukopisov!